

Főoldal>Jogi lépések indítása>Hol és hogyan?>**Költségek**

Költségek

Lengyelország

Ez az oldal a lengyel igazságszolgáltatási költségekről nyújt tájékoztatást.

Családjog – válás

Családjog – szülői felügyeleti jog

Családjog – tartásdíj

Kereskedelmi jog – szerződés

Kereskedelmi jog – felelősség

A jogi szakemberek díjazására vonatkozó jogszabályi keret

Ügyvédek

Lengyelországban az egyes ügyek díjazásáról az ügyvéd (*adwokat*) és ügyfele állapodik meg, a jogszabályoknak megfelelően. A következő tényezőket lehet figyelembe venni:

- a jogi probléma összetettsége és terjedelme;
- a feladat megfelelő elvégzéséhez szükséges idő;
- az ügyvéd tapasztalata és szaktudása;
- időbeli korlátok;
- sürgősség;
- egyéb tényezők.

Az ügyvédi szolgáltatások díjazásáról szóló, 2002. szeptember 28-i igazságügyi miniszteri rendelet (*Rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie*) értelmében az ügyvédi megbízási díj megállapítása során figyelembe kell venni:

- az ügy típusát és összetettségét;
- a feladat elvégzéséhez szükséges munka mennyiségét.

Különleges esetekben, az ügyfél anyagi és családi helyzetétől függően, az ügyvéd a polgári eljárások jogi költségeiről szóló törvényben (*Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*) megállapított összegnél alacsonyabb díjazást is kérhet.

Általában a vesztes fél viseli a jogi eljárások költségét. Ugyanakkor a bíró által (az ügyvédi képviselőre tekintettel) megítélt összeg megállapítása során tiszteltetben kell tartani az ügyvédi szolgáltatások díjazásáról szóló, 2002. szeptember 28-i igazságügyi miniszteri rendeletben meghatározott korlátot. Ennek érdekében (a 2. bekezdésnek megfelelően) a díj nem haladhatja meg a minimális összeg hatszorosát, sem a pertárgy értékét. A díj mértéke az ügy jellegétől és céljaitól, valamint az eljárás szakaszától is függ. A rendelet 2–5. fejezete sorolja fel az egyes típusú ügyekben alkalmazandó minimális díjakat.

Jogtanácsosok

A jogtanácsosokra (*radcy prawni*) Lengyelországban az ügyvédek munkáját szabályozó rendelkezésekhez hasonló szabályok vonatkoznak.

Bírósági végrehajtók

A lengyel jog a végrehajtókról és a végrehajtási eljárásokról szóló törvényben (*Ustawa o komornikach sądowych i egzekucji*) a végrehajtók (*komornicy*) díjazását is meghatározza.

Az általános szabályok a következők:

Pénzben meghatározható követelések esetében a végrehajtói díjat a követelés várható összegének százalékában számítják ki. Ha a végrehajtási eljárás tárgya pénzkövetelés, a hitelező által fizetendő díj nem haladhatja meg a követelés értékének 2 százalékát, ugyanakkor nem lehet kevesebb, mint a havi átlagjövedelem 3 százaléka, de ugyanezen jövedelem ötszörösénél sem lehet magasabb.

Követelések behajtásakor az adós a követelés 15 százalékának megfelelő díjat fizet a végrehajtónak. A díj ugyanakkor nem lehet alacsonyabb, mint a havi átlagjövedelem 10 százaléka, de ugyanezen jövedelem harmincszorosánál nem lehet magasabb.

Pénzben nem meghatározható követelések esetén, amikor a végrehajtás nem pénzbeli követelésekre irányul, a végrehajtó előre meghatározott díjazásban részesül.

Rögzített költségek

Rögzített költségek polgári eljárásokban

A **polgári eljárások jogi költségeiről** szóló törvény az illetékeket és a perköltségeket szabályozza.

Az illeték a bíróságra benyújtott iratokért fizetendő összeg abban az esetben, ha a törvény illeték fizetését írja elő. Az illeték három fajtája ismeretes: változó, rögzített és alap illeték.

Az illeték összege az ügy típusának függvényében változik: polgári jog, családjog, kereskedelmi jog, egyéb. A költségek meghatározásánál a peres eljárás típusát is figyelembe veszik.

A perköltség a felek – a perbeli tanúk és szakértők – részvételével kapcsolatos költségeket jelenti. Az összeg nagysága a szükséges **idő- és munkaráfordítástól** függ. A perköltségek a tolmácsok és fordítók díjazását, utazási és szállásköltségeket, valamint a tanúknak a bírósági meghallgatás miatt kieső bevételeiért járó ellenértéket foglalhatják magukban. Egyéb figyelembe vett költségek: egyéb intézmények és személyek díjazása, bizonyítékvizsgálat, állatok és tárgyak szállítása és őrzése, letartóztatásban töltött idő, nyilatkozattétel.

Ezenfelül merülnek fel a **peres eljárás költségei**. Ez a jogi költségeket, az ügyvédnek vagy a jogtanácsosnak az ügyfele képviselője érdekében végzett, a bírósági tárgyalás előkészítésével és egyéb eljárásával kapcsolatos költségeket jelenti.

Az általános szabálynak megfelelően, ha a bíróság másképp nem rendel el, a vesztes félnek kell megfizetnie a nyertes félnek az érdekei védelmében ésszerűen felmerült költségeit. Ugyanakkor a nyertes félnek várnia kell az ítélet meghozataláig, mielőtt költségeit megtérítenék. A költségeket a bíróság a peres eljárás utolsó szakaszában, közvetlenül az eljárást lezáró ítélet meghozatala előtt határozza meg.

A polgári eljárás szakasza, amelyben a rögzített költségeket meg kell fizetni

A befizetést valamely irat benyújtásakor kell teljesíteni – (a **polgári eljárások bírósági költségeiről szóló törvény** 10. cikke)

Rögzített költségek a büntető eljárásokban

A felek rögzített költségei a büntető eljárásokban

A költségeket általában nem határozzák meg előre, hanem az ítélet meghozatalakor számítják ki. Az összeg a per hosszától, az ítélettől és a szakértői díjaktól függ. A költségeket csak a magánvádas büntetőperekben lehet előre meghatározni, amikor a kérelmet benyújtó személynek rögzített kezdeti összeget kell megfizetnie.

A büntetőeljárás mely szakaszában kell a rögzített költségeket megfizetni?

A büntetőeljárás feleinek a jogerős és a felekre nézve kötelező erejű ítélet meghozatala után kell megfizetniük a költségeket.

Alkotmányossági eljárások alapköltségei

A **lengyel polgári perrendtartás** (424. cikk) lehetővé teszi, hogy a másodfokon meghozott jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtsanak be. Ez abban az esetben lehetséges, ha az ítélet valamelyik félre nézve sérelmes és a határozatot/ítéletet nem lehetett vagy nem lehet módosítani vagy megváltoztatni (törvénybe ütköző ítélet kifogásolása).

Ilyen kérelmet akkor is be lehet nyújtani, ha a jogsértés a jogrend alapvető szabályainak megsértését, illetve az alkotmányos szabadságok vagy az emberi és polgári jogok megsértését jelenti, és az ítélet meghozatalára első fokon került sor. Ilyen esetekben a **polgári eljárások bírósági költségeiről szóló törvény** kötelező illetéket állapít meg. Ez az alapelleték 30 zloty, amennyiben a törvény másképp nem rendelkezik (14. cikk).

E szabály alól kivételeket is állapít meg a törvény, a következő eljárásokban az illeték az alábbiak szerint alakul:

40 zloty, ha az alkotmányossági kérelem hivatalból indított, tárgyalás nélküli eljárásra vonatkozik.

1 000 zloty, ha az alkotmányossági kérelem a Versenyügyi és Fogyasztóvédelmi Hivatal elnökének határozatára vonatkozik.

3 000 zloty, ha az alkotmányossági kérelem az Országos Műsorszolgáltatási Tanács elnökének határozatára vonatkozik.

Az illetékköteles alkotmányossági eljárások alapköltségei

Alkotmányossági eljárásban az alapelletéket az illetékköteles irat bírósághoz történő benyújtásakor kell megfizetni (a polgári eljárások bírósági költségeiről szóló törvény 10. cikke).

A jogi képviselő által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

A **jogszabályoknak** megfelelően a jogi képviselők nem felelősek az eljárás kimeneteléért. Azonban megfelelő gondossággal kötelesek eljárni, és minden szükséges intézkedést meg kell tenniük az ügy megfelelő képviselete érdekében. Ennek megfelelően a jogi képviselők mérlegelhetik, hogy mely információk szolgálhatják ügyfeleik érdekeit.

Bizonyos kötelezettségeket a szakmai magatartási kódex is előír. Mivel a magatartási kódexeket a szakmai szervezetek (kamarák) állítják össze, így ezek csupán deklaratív jellegűek. A szabályok megsértése esetén csak fegyelmi eljárás indítható.

Költségek

Pernyertes fél által viselt költségek

Pervesztes fél által viselt költségek.

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található információkat Lengyelországban a költségek jogalapjairól?

Információkat (beleértve a költségekre vonatkozó információkat is) a lengyel Igazságügyi Minisztérium hivatalos internetes oldalán talál. Általában a polgári eljárások bírósági költségeiről szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. Ennek megfelelően bárki, aki jogi eljárásban érintett vagy tájékoztatást szeretne kapni a költségekről, könnyen megtalálja a vonatkozó szabályokat.

Azok, akik számára a törvény szövegének megértése nehézséget okoz, jogi képviselőjük (ügyvéd vagy jogtanácsos) segítségét kérhetik. Egyes ügyvédek és jogtanácsosok számos eljárásban képesek idegen nyelven is tájékoztatást vagy jogi segítséget nyújtani.

Milyen nyelven kaphatok tájékoztatást a lengyelországi költségek jogalapjairól?

Az információk kizárólag lengyelül érhetők el.

Hol található információt a közvetítésről?

A lengyel polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 183¹–183⁵. cikke tartalmaz információkat a közvetítésről. A közvetítők díjazását és megtérítendő kiadásait az **igazságügyi miniszter** 2003. november 30-i rendelete szabályozza. Ugyanakkor a közvetítés költségei a bírósági eljárásban általában nem minősülnek költségnek (perköltségnek), kivéve, ha a közvetítést a bíróság rendelte el.

Hol található további információkat a költségekről?

A költségekre vonatkozó információkat tartalmazó weboldal

A **lengyel Igazságügyi Minisztérium** internetes oldala a **lengyel kormány** internetes oldalának része. Az oldal a **jogrendszer** és a lengyel polgári jog bemutatásán túl a jogi költségekről is tájékoztatást nyújt. Az oldalon található egy link, amely a polgári eljárások költségeinek leírásához vezet (csak lengyel nyelven).

Hol található információkat a különböző eljárások átlagos időtartamáról?

Igen nehéz előre megbecsülni az egyes jogi eljárások lefolytatásához szükséges időt, mivel azt az egyes ügyek jogi és ténybeli összetettsége határozza meg.

Hol található információkat egy adott eljárás összes költségének átlagos mértékéről?

A fentiekben leírtak ellenére meg lehet becsülni az egyes eljárások átlagos költségét. A jogi képviselet költsége az eljárás kezdetekor kerül meghatározásra.

A költséget a jogi képviselő és az ügyfél megállapodása határozza meg. A hivatalból kirendelt jogi képviselő munkadíját a rendelet állapítja meg.

A bírósági eljárás költségeit is meg lehet becsülni. A költségeket a polgári eljárások bírósági költségeiről szóló törvény állapítja meg a pertárgy értékének és az ügy fajtájának (pl. kereskedelmi vita vagy válóper) függvényében. A feleknek az esetleges szakértői díjakat is figyelembe kell venniük.

Hozzáadottérték-adó

Hol található meg ez az információ?

A polgári eljárások bírósági költségeiről szóló törvényben meghatározott illetékek és díjak adómentesek, ezért nem héa-kötelesek. A jogi segítségnyújtás díja esetében egységes héa-kulcsot (23%) kell alkalmazni.

Milyen héa-kulcsot kell alkalmazni?

A héa-kulcs 23%-os. Az ügyvédek és jogtanácsosok által nyújtott szolgáltatásokat ugyanakkora adó terheli, mint más szolgáltatásokat. Az adó mértékét az általános forgalmi adóról szóló törvény határozza meg.

Költségmentesség

Jövedelemhatár polgári ügyekben

A költségmentességet kérő feleknek hivatalos kérelmet kell benyújtaniuk. Költségmentesség abban az esetben adható, ha igazolni tudják, hogy a költségek megfizetése saját vagy családjuk anyagi biztonságát veszélyeztetné.

A kérelmezőknek az alábbi adatokat tartalmazó nyilatkozatot kell benyújtaniuk: családi állapot, jövedelem, bevételi források és vagyon. Ha a fenti feltételeknek megfelelnek, a bíróság engedélyezi a költségmentességet, valamint ingyenes jogsegély keretében jogi képviselőt rendel ki (a peres eljárás

kezdetén az **Államkincstár** állja a jogi képviselőt költségét, az eljárás befejezését követően a vesztes fél, a nyertes fél kérésére, köteles a költségeket megtéríteni).

Jövedelemhatár büntetőügyekben

Nincs előre meghatározott jövedelemhatár. Az általános szabálynak megfelelően a kérelmezőnek bizonyítania kell, hogy, tekintettel családja anyagi helyzetére, a költségek megfizetése aránytalan terhet jelentene számára.

Sértettekre vonatkozó jövedelemhatár büntetőügyekben

Nincs előre meghatározott jövedelemhatár. Költségmentességet abban az esetben biztosítanak, ha a költségek megfizetése veszélyeztetné a sértett mint az eljárásban részt vevő fél családjának anyagi helyzetét.

A sértettek részére biztosított költségmentesség egyéb feltételei

Amint azt a fentiekben említettük, a sértettnek félként kell részt vennie az eljárásban. A sértett a jogszabályok erejénél fogva részt vesz a vizsgálati szakaszban. Az eljárás bírósági szakaszában úgynevezett „magánvádlóként” (franciául: *partie civile*) kell részt vennie.

Az alperesek részére nyújtott költségmentesség egyéb feltételei

Az alperesek részére nyújtott költségmentességnek nincs egyéb feltétele. Az alperesek részére biztosított költségmentességet ugyanakkor a más okok is indokolják. A költségmentesség biztosítása az alábbi esetekben kötelező:

az alperes kiskorú;

az alperes hallássérült, néma vagy látássérült;

az alperes épelméjűségéhez ésszerű kétség fér;

a bíróság azt a védekezést hátráltató körülmények okán szükségesnek ítéli;

az eljárás kerületi bíróság mint elsőfokú bíróság előtt folyik, és a vádlottat súlyos bűncselekménnyel vádolják, vagy megfosztották személyi szabadságától;

az eljárás a Legfelsőbb Bíróság előtt folyik.

Költségmentes bírósági eljárások

Közvadás büntető eljárások esetén a költségeket az Államkincstár fizeti.

A fiatalkorúakkal kapcsolatos ügyek költségmentesek.

A felpereseknek egyes esetekben (pl. fenntartási kötelezettség és tisztességtelen szerződéses kikötések) nem kell perköltséget fizetniük (a polgári eljárási költségekről szóló törvény 96. cikke).

Milyen esetben kell a vesztes félnek a nyertes fél költségeit megfizetnie?

Az általános szabály szerint a **vesztes félnek** meg kell fizetnie az eljárás lényeges költségeit, valamint meg kell térítenie a nyertes fél jogi képviselőjével kapcsolatos költségeket. A megtérítendő költségeket a lengyel polgári eljárásokról szóló törvénykönyv (98–110. cikk) sorolja fel. A megtérítendő költségek közé tartozik elsősorban: a tárgyalások költsége, az utazási költség, a kiesett jövedelem és a jogi képviselő költségei.

Szakértői díjak

A bíróság állapítja meg a szakértői díj mértékét az ügy céljának, valamint a szakértő képesítése, a ráfordított idő és a munka terjedelme függvényében.

Tolmácsok és fordítók munkadíja

A munkadíj mértéke attól függően változik, hogy az állam vagy magánszemélyek rendelték-e meg a tolmácsolási vagy fordítási szolgáltatást.

A hiteles fordítók díjazásáról szóló rendelet (**2005. január 25-i igazságügyi miniszteri rendelet - hivatalos lap, 2007/41. szám, 265. bekezdés**) megállapítja a közzétételmények által fizetendő javadalmazást. A rendelet az alábbi körülmények figyelembevételével állapítja meg a díjat: forrás- és célnyelv (ezt az indokolja, hogy általában könnyebb, ezért olcsóbb is, ha a fordító idegen nyelvről anyanyelvére fordít). Ezenkívül a terminológiai tényezőket és a specializáció fokát kell figyelembe venni.

A magánszektorban a munkadíjat a fordító vagy tolmács és ügyfele közötti megállapodás határozza meg.

Források:

az ügyvédi szolgáltatások díjazásáról szóló, 2002. szeptember 28-i igazságügyi miniszteri rendelet – hivatalos lap, 2002/163. szám, 1348. bekezdés;

a polgári eljárások költségeiről szóló törvény – hivatalos lap, 2005/167. szám, 1398. bekezdés;

a hiteles fordítók díjazásáról szóló, 2005. január 25-i igazságügyi miniszteri rendelet – hivatalos lap, 2007/41. szám, 265. bekezdés.

Kapcsolódó dokumentumok

[Lengyelország jelentése a költségek átláthatóságáról szóló tanulmányról](#) (396 Kb)

Utolsó frissítés: 04/03/2024

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.